

Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

11 MAI 1982

PROPOSITION DE LOI

complétant les articles 3 et 4
de la loi communale

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. TANT

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — Exposé de l'auteur

L'auteur rappelle que la dernière révision du nombre de conseillers communaux, réalisée par la loi du 30 mars 1976, a eu lieu à l'occasion des fusions de communes effectuées à cette époque. Bien qu'à l'époque il ne fût pas lui-même convaincu de la nécessité d'une telle augmentation du nombre de mandataires, il avait néanmoins jugé opportun de déposer cette proposition qui est en quelque sorte la suite logique des dispositions de la loi précitée.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. J.-B. Delhay.

A. — Membres : MM. Breyne, Cardoen, Detremmerie, Jérôme, Suykerbuyk, Tant, Vankeirsbilck. — MM. Bogaerts, J.-B. Delhay, De Loor, Guillaume, M. Harmegnies, Lafosse, Temmerman. — MM. A. Claes, Cornet d'Elzius, Evers, Mundeleer, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen. — MM. De Beul, Desseyn. — M. Nols.

B. — Suppléants : MM. Beerden, Coppieters, Desutter, Marchand, Thys, Van Wambeke, Wauthy, Willems. — Mme Brenez, MM. Collignon, De Batselier, Laridon, Mangelschots, Onkelinx, Perdiu, Rubens. — MM. De Grève, Denys, Flamant, Klein, Militis, Poswick, Taelman. — MM. Anciaux, Gabriëls, Van Biervliet. — MM. Clerfayt, Defosset.

Voir :

114 (1981-1982) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 : Amendement.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

11 MEI 1982

WETSVOORSTEL

tot aanvulling van de artikelen 3 en 4
van de gemeentewet

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE
ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER TANT

DAMES EN HEREN,

I. — Uiteenzetting van de indiener

De indiener herinnert eraan dat de laatste aanpassing van het aantal gemeenteraadsleden plaatshad bij de wet van 30 maart 1976 en wel naar aanleiding van de fusies van gemeenten. Hoewel hijzelf destijds niet overtuigd was van de noodzaak van dergelijke verhoging van het aantal mandatarissen, meende hij dit voorstel toch te moeten indienen, als logische voortzetting van het bepaalde in bedoelde wet.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J.-B. Delhay.

A. — Leden : de heren Breyne, Cardoen, Detremmerie, Jérôme, Suykerbuyk, Tant, Vankeirsbilck. — de heren Bogaerts, J.-B. Delhay, De Loor, Guillaume, M. Harmegnies, Lafosse, Temmerman. — de heren A. Claes, Cornet d'Elzius, Evers, Mundeleer, Van Belle, Mevr. Van den Poel-Welkenhuysen. — de heren De Beul, Desseyn. — de heer Nols.

B. — Plaatsvervangers : de heren Beerden, Coppieters, Desutter, Marchand, Thys, Van Wambeke, Wauthy, Willems. — Mevr. Brenez, de heren Collignon, De Batselier, Laridon, Mangelschots, Onkelinx, Perdiu, Rubens. — de heren De Grève, Denys, Flamant, Klein, Militis, Poswick, Taelman. — de heren Anciaux, Gabriëls, Van Biervliet. — de heren Clerfayt, Defosset.

Zie :

114 (1981-1982) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N° 2 : Amendement.

Le nombre actuel de mandataires est fixé par les articles 3 et 4 de la loi communale. Ces articles prévoient le même nombre d'échevins pour les communes de 200 000 habitants et plus et le même nombre de conseillers pour les communes de 300 000 habitants et plus.

L'arrêté royal du 17 septembre 1975 prévoit que la fusion d'Anvers, Berchem, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken, Merksem et Wilrijk deviendra effective le 1er janvier 1983.

Cette nouvelle commune d'Anvers comptera environ 500 000 habitants.

Dès lors, il convient de réajuster le nombre d'échevins et de conseillers vu le très grand nombre d'habitants que cette nouvelle commune comptera.

MM. Bogaerts et Suykerbuyk se réfèrent à leur amendement qui tend à limiter le nombre d'échevins pour les communes de 400 000 habitants et plus, alors que la proposition en discussion fixait le nombre d'échevins pour les communes de 600 000 habitants et plus (Doc. n° 114/2).

II. — Discussion générale

Le Ministre estime que la portée de la proposition, compte tenu de l'amendement précité, est limitée.

Il en résultera que la commune d'Anvers comptera 2 échevins de plus, et qu'elle devra supporter l'incidence financière de cette augmentation.

Quant au nombre de conseillers, le Ministre considère que le nombre fixé par l'article 4 de la loi communale est plus adéquat que celui qui est prévu par la proposition.

Un membre rappelle qu'Anvers n'est pas encore fusionné et que l'augmentation du nombre d'échevins et de conseillers pourrait créer des problèmes au cas où cette fusion n'aurait pas lieu.

Il signale en outre que l'adoption de cette proposition augmente le risque de devoir adapter le nombre de mandataires chaque fois que celui des habitants subira une légère modification.

En ce qui concerne le nombre des échevins, le membre estime que si l'augmentation de leur nombre peut améliorer l'équilibre politique au sein du collège, elle peut être également à l'origine d'une confusion accrue dans la répartition des compétences.

Un autre orateur estime qu'une augmentation du nombre de mandataires communaux entraînera des dépenses supplémentaires alors qu'on recherche actuellement par tous les moyens à opérer des économies dans les dépenses publiques.

Un autre membre observe que l'adoption de sa proposition de loi portant création de conseils de quartier (Doc. n° 146/1), pourrait rendre superflue l'augmentation du nombre de conseillers et d'échevins qui est proposée.

Un membre rappelle que la loi actuelle fixe le nombre d'échevins en se limitant aux communes de 200 000 habitants et plus et le nombre de conseillers en se limitant aux communes de 300 000 habitants et plus.

En cas de fusion d'Anvers, on arrivera à une commune d'au moins 500 000 habitants. Dès lors, la différence est trop grande et une réadaptation s'avère nécessaire.

La proposition ne peut toutefois susciter aucune objection sérieuse, étant donné que l'adaptation proposée sera relativement limitée si l'on tient compte de l'amendement précité.

Op dit ogenblik wordt het aantal mandatarissen vastgesteld door de artikelen 3 en 4 van de gemeentewet. Die artikelen voorzien in eenzelfde aantal schepenen voor de gemeenten van 200 000 inwoners en meer en in eenzelfde aantal raadsleden voor de gemeenten van 300 000 inwoners en meer.

Het koninklijk besluit van 17 september 1975 bepaalt dat de fusie van de gemeenten Antwerpen, Berchem, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken, Merksem en Wilrijk van kracht wordt op 1 januari 1983.

De nieuwe gemeente Antwerpen zal ongeveer 500 000 inwoners tellen.

Derhalve dient het aantal schepenen en raadsleden te worden aangepast, gezien het zeer grote aantal inwoners dat deze nieuwe gemeente zal tellen.

De heren Bogaerts en Suykerbuyk verwijzen naar hun amendement dat ertoe strekt het aantal schepenen te beperken voor de gemeenten van 400 000 inwoners en meer, terwijl het voorliggende voorstel dat aantal beperkte voor de gemeenten van 600 000 inwoners en meer (Stuk n° 114/2).

II. — Algemene bespreking

De Minister meent dat de draagwijdte van het voorstel beperkt is, gelet op het hiervoren vernoemde amendement.

Het zal tot gevolg hebben dat de gemeente Antwerpen 2 schepenen meer telt, waarbij deze stad zelf de financiële gevolgen hiervan zal moeten dragen.

Met betrekking tot het aantal raadsleden daarentegen komt het hem voor dat hun aantal op passender wijze wordt vastgesteld door het huidige artikel 4 van de gemeentewet dan door het voorstel.

Een lid herinnert eraan dat Antwerpen nog niet gefusioneerd is en dat een verhoging van het aantal schepenen en raadsleden problemen kan scheppen mocht die fusie er niet komen.

Hij wijst er tevens op dat de goedkeuring van dit voorstel het risico vergroot dat, bij een kleine wijziging van het aantal inwoners, telkens ook het aantal mandatarissen dient aangepast.

Wat het aantal schepen aangaat, meent het lid dat de verhoging van hun aantal weliswaar het politieke evenwicht van het college kan ten goede komen maar tevens een grotere onduidelijkheid in de bevoegdheidsverdeling tot gevolg kan hebben.

Een ander lid is de mening toegedaan dat een groter aantal gemeentemandatarissen extra-uitgaven zal meebrengen, terwijl men thans op alle manieren tracht de overheidsuitgaven te besnoeien.

Een ander lid wijst erop dat de goedkeuring van een door hem ingediend wetsvoorstel tot oprichting van deelgemeenteraden (Stuk n° 146/1) de voorgestelde verhoging van het aantal raadsleden en schepenen overbodig zou kunnen maken.

Een lid herinnert eraan dat de huidige wet het aantal schepenen vaststelt en daarbij niet verder gaat dan de gemeenten van 200 000 inwoners en meer en, voor wat het aantal raadsleden betreft, niet verder dan de gemeenten van 300 000 inwoners en meer.

Door de fusie van Antwerpen zal echter een gemeente ontstaan die ten minste 500 000 inwoners telt. Het verschil zal dan zo groot zijn dat een aanpassing noodzakelijk wordt.

Tegen het onderhavige voorstel kan echter geen ernstig bezwaar bestaan, aangezien die aanpassing ingevolge het hierboven vernoemde amendement toch vrij beperkt zal zijn.

Un membre fait remarquer que la proposition aura également une incidence financière (dépenses supplémentaires). Un autre membre lui répond que la fusion prévue entraîne, en tant que telle, une réduction du nombre de mandataires. L'augmentation proposée n'entraîne donc qu'une diminution de l'économie qui résulte de la fusion.

III. — Discussion des articles

Article 1

L'amendement précité est adopté par 9 voix et 4 abstentions.

L'article amendé est adopté par 8 voix contre 1 et 3 abstentions.

Art. 2

Cet article n'appelant aucune observation, est adopté par 8 voix contre 1 et 3 abstentions.

* * *

La proposition est adoptée par 8 voix contre 1 et 3 abstentions.

Le Rapporteur,

P. TANT

Le Président,

J.-B. DELHAYE

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Article 1

A l'article 3 de la loi communale, modifié par la loi du 30 mars 1976, les mots « 10 échevins dans celles de 200 000 habitants et plus » sont remplacés par le texte suivant :

« 10 échevins dans celles de 200 000 à 299 999 habitants;
11 échevins dans celles de 300 000 à 399 999 habitants;
12 échevins dans celles de 400 000 habitants et plus. »

Art. 2

A l'article 4 de la même loi, modifié par la loi du 30 mars 1976, les mots « de 55 membres dans celles de 300 000 habitants et plus » sont remplacés par le texte suivant :

« de 55 membres dans celles de 300 000 à 349 999 habitants;
de 57 membres dans celles de 350 000 à 399 999 habitants;
de 59 membres dans celles de 400 000 à 449 999 habitants;
de 61 membres dans celles de 450 000 à 499 999 habitants;
de 63 membres dans celles de 500 000 à 549 999 habitants;
de 65 membres dans celles de 550 000 à 599 999 habitants;
de 67 membres dans celles de 600 000 habitants et plus. »

Op de opmerking van een lid dat dit voorstel toch ook financiële gevolgen (meer-uitgaven) met zich brengt, antwoordt een spreker dat de geplande fusie als dusdanig een vermindering van het aantal mandatarissen tot gevolg heeft. De voorgestelde verhoging van het aantal mandatarissen brengt dus alleen een kleinere besparing met zich.

III. — Bespreking van de artikelen

Artikel 1

Het hierboven vernoemd amendement wordt met 9 stemmen en 4 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 tegen 1 stem en 3 onthoudingen aangenomen.

Art. 2

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt met 8 tegen 1 stem en 3 onthoudingen aangenomen.

* * *

Het gehele wetsvoorstel wordt met 8 tegen 1 stem en 3 onthoudingen aangenomen.

De Rapporteur,

P. TANT

De Voorzitter,

J.-B. DELHAYE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

In artikel 3 van de gemeentewet, gewijzigd bij de wet van 30 maart 1976, worden de woorden « 10 schepenen in die van 200 000 inwoners en meer » vervangen door de volgende tekst :

« 10 schepenen in die van 200 000 tot 299 999 inwoners;
11 schepenen in die van 300 000 tot 399 999 inwoners;
12 schepenen in die van 400 000 inwoners en daarboven. »

Art. 2

In artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 30 maart 1976, worden de woorden « uit 55 leden in die van 300 000 inwoners en daarboven » vervangen door de volgende tekst :

« uit 55 leden in die van 300 000 tot 349 999 inwoners;
uit 57 leden in die van 350 000 tot 399 999 inwoners;
uit 59 leden in die van 400 000 tot 449 999 inwoners;
uit 61 leden in die van 450 000 tot 499 999 inwoners;
uit 63 leden in die van 500 000 tot 549 999 inwoners;
uit 65 leden in die van 550 000 tot 599 999 inwoners;
uit 67 leden in die van 600 000 inwoners en daarboven. »